

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Vår ref:

Deres ref:

Hvalstad, den: 19.08.2022

Lisensfellingsperioden for jerv - høringsuttalelse

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høring fra Klima- og miljødepartementet (KLD) om lisensfellingsperioden for jerv.

NJFFs anbefaling

NJFF går inn for et mellomalternativ med en prøveperiode med jaktstart 20. august i hele landet der vi forutsetter at

- Prøveperioden benyttes til å framskaffes kunnskap om jervevalpenes avhengighet av jervetispa i tiden fra 20. august og fram til dagens dato for jaktstart
- Det framlegges en evaluering av prøveordningen sammen med en helhetlig vurdering av aktuelle tiltak for å ytterligere å effektivisere lisensfelling av jerv. I en slik helhetlig vurdering må både vurdering av å endre kravet om dobbeltvarsling ved elektronisk overvåkning av jervebås, samt muligheter for bruk av løs, på drevet halsende hund til lisensfelling inngå.

Sekundært går vi inn for alternativ 2.

Begrunnelse

NJFF ser det som positivt at departementet ønsker å se på muligheter for å effektivisere lisensfelling av jerv. Dette er helt i tråd med hva NJFF har arbeidet for gjennom lengere tid. Stortinget har ved flere anledninger understreket at bestandsregulering av bestandene av store rovdyr i størst mulig grad bør skje gjennom lisensfelling og kvotejakt der den vanlige jeger kan delta. NJFF støtter opp om en slik målsetting, og vurderer dette som viktig for i størst mulig grad alminneliggjøre forvaltningen av store rovdyr.

Når det gjelder lisensfellingsperioden for jerv, har NJFF tidligere gått inn for at lisensfellingsperioden bør starte samtidig med oppstart av villreinjakta, det vil si 20. august. Argumentet for en slik oppstart har i stor grad vært knyttet opp mot at villreinjegere som ferdes i fjellet med våpen kan komme over jerv og dermed få anledning til å felle denne. NJFF er opptatt av å ha mest mulig enhetlige jakttider over landet når det ligger til rette for det. Dette taler for at en eventuell tidligere start for lisensfelling av jerv gjøres gjeldende for hele landet selv om den kanskje først og fremst er mest aktuell for villreinområdene. En felles jaktstart vil også åpne for mulighet for å felle jerv i forbindelse med sauesanking eller

annen ferdsel i områder med jerv der det er kvoter for lisensfelling uavhengig om det er i eller utenfor villreinområder. Den faglige usikkerheten om valper er avhengig av jervetispa også etter 20. august og hensynet til eventuelle jervevalper som blir alene taler for at det bør legges opp til en prøveordning. Vi støtter derfor primært ingen av de fire foreslåtte alternativene, men ønsker en variant av alternativ 4 der det åpnes for jaktstart 20. august for hele landet i en prøveperiode under gitte forutsetninger.

NJFF ønsker altså primært en løsning med en prøveordning med en felles jaktstart i hele landet, ikke kun begrenset til områder der det er åpnet for villreinjakt. En løsning med differensiert oppstart av jakta som foreslått av departementet vil medføre en mer uoversiktlig situasjon for jegerne. Dette er ikke ønskelig.

Samtidig forutsetter NJFF at man i en slik prøveperiode framskaffer et bedre kunnskapsgrunnlag med hensyn til hvor lenge jervealpene er avhengig av jervetispa utover høsten. Videre må det framlegges en evaluering av prøveordningen sammen med en helhetlig vurdering av aktuelle tiltak for å ytterligere å effektivisere lisensfelling av jerv. I en slik helhetlig vurdering må både vurdering av å endre kravet om dobbeltvarsling ved elektronisk overvåkning av jervebås, samt muligheter for bruk av løs, på drevet halsende hund til lisensfelling inngå. Begge disse alternativene omtales nærmere nedenfor.

Dersom dette alternativet er uaktuelt, går NJFF inn for alternativ 2.

Bruk av kunstig lys og elektronisk varsling

NJFF har lenge hatt et engasjement for å effektivisere lisensfelling av jerv. Det er tatt grep for å effektivisere lisensfelling gjennom endringer i regelverket, herunder åpning for bruk av fast montert kunstig lys ved åtejakt (jfr § 29a i utøvelsesforskriften) og mulighet for bruk av kamera kombinert med elektronisk overvåkning av jervebås (jfr § 34 i utøvelsesforskriften). Når det gjelder det siste, ble det vedtatt et krav om dobbeltsikring for å benytte elektronisk overvåkning av jervebås i form av viltkamera og et tilleggskrav om fellevarsler. Forut for disse endringene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst (utøvelsesforskriften) ble det gjennomført forsøk med elektronisk overvåkning av jervebås som et ledd i utprøvinger for å effektivisere lisensfelling av jerv. NJFF påpekte den gangen at det ikke var gjort erfaringer i forsøksprosjektene som skulle tilsa behov for krav om dobbeltsikring. Kravet om umiddelbart tilsyn med båsen ved teknisk svikt av kamera, bør være tilstrekkelig for å ivareta nødvendige hensyn til jerven som kan være gått inn i båsen. Vår vurdering er nok at mange potensielle lisensjegere velger å ikke benytte jervebås ut fra en ren økonomisk betraktning rundt ekstrakostnaden en fellevarsler medfører. Kravet om dobbeltvarsling har nok medført at færre har sett den effektiviseringsgevinsten intensjonen om elektronisk overvåkning var ment å gi grunnlag for.

Andre tiltak for å effektivisere lisensfelling av jerv – bruk av hund

I høringsnotatet gir departementet en kort oversikt over ulike grep som er tatt for å effektivisere lisensfelling. Dette gir i hovedsak en grei beskrivelse av status. Imidlertid er det ett grep som overhodet ikke nevnes i høringsnotatet. Åpning for bruk av løs, på drevet halsende hund vil kunne være det grepet som alene vil kunne gi en betydelig effektiviseringsgevinst, men som ikke tekkes fram. NJFF har bedt om at det åpnes for dette ved gjentatte anledninger, i det minste at det gjennomføres en prøveordning med mulighet for bruk av egnede hunder. Vi anmoder om at departementet åpner for en slik mulighet.

I dag er terskelen høy for å gi lisens- og kvotejegerne mer romslige rammer når det gjelder bruk av hund. Dermed blir det dels betydelige forskjeller på effektivitet ved skadefelling der SNO og skadefellingslagene kan benytte andre og mer effektive virkemidler, sett opp mot lisens- og kvotejakt. Det bør gjøres en vurdering av hvor terskelen for bruk av hund bør settes, da dette handler om skademotivert felling der dyr skal tas ut for å forebygge og forhindre angrep på beitedyr. Det bør også være relevant å trekke dyrevelferdsmessige hensyn og i tillegg ta betraktninger rundt omdømmemessige forhold inn i en slik vurdering. Dyrevelferdsmessige forhold må ikke bare vurderes ut fra hvordan dyret som er gjenstand for lisens- eller kvotejakt reagerer på bruk av hund, men også opp mot eventuelle dyrevelferdsmessige forhold når det gjelder eventuelle skadesituasjoner. Bruk av løs drivende hund til lisensfelling av jerv vil i realiteten kunne betraktes som et alternativ til bruk av hiuttak av jerv som ikke blir felt gjennom lisensfelling. Dette handler om dyr som det er fattet vedtak om at skal tas ut som skadeforebyggende tiltak, og hvordan man kan gjøre dette på en effektiv måte kombinert med hensyn til human jaktutøvelse. Hiuttak er kontroversielt og er et lite ønskelig tiltak som også medfører omdømmemessige utfordringer.

NJFF vil understreke at vår oppfatning, basert på erfaringene med lisens- og kvotejakt så langt, er at dette gjennomføres på en god måte innenfor rammene av regelverket og med omfattende og god planlegging. Hovedinntrykket er at jegerne er sitt ansvar bevisst, og ivaretar dyrevelferd og andre hensyn på en god måte. En kan derfor forvente at jegerne også vil håndtere eventuelle muligheter til eksempelvis bruk av løs drivende hund på samme måte.

Selv om roller og ansvar er svært ulikt ved lisensfelling i forhold til skadefelling og ettersøk av skadet rovvilt, er det i stor grad lisensjegere som utgjør mannskapet på kommunale fellingslag. Dette er gjennomgående jegere med bred erfaring. Dette kommer fellingslagene til gode, samtidig som lisensjegerne øker egen kompetanse og erfaring gjennom deltakelse i fellingslagene. Dette gjelder også med tanke på bruk av hund.

Gode hunder til lisensfelling, skadefelling og ettersøk av store rovdyr fordrer betydelig innsats i trening og oppfølging. Erfaring gjennom lisensfelling/kvotejakt vil være verdifullt for å ha tilgang på erfarne hunder også til skadefelling og eventuelt ettersøk.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Siri Parmann
Fagsjef